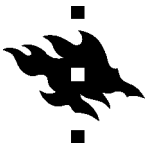

16.11.2007

Opettajankoulutuksen neuvottelukunnan kokous

- Aika** Perjantai 16.11.2007 klo 9.00 – 11.00
- Paikka** Helsingin yliopiston päärakennus, Auditorio VII, Unioninkatu 34, 3 krs.
- Läsnä** Niemi Hannele, vararehtori, Helsingin yliopisto
Saarikko Heimo, varadekaani (pj), Matemaattis-luonnontieteellinen tdk.
Atosuo Kaisa, suunnittelupäällikkö, Käyttätymistieteellinen tiedekunta
Hakkola Tuula, opintoasiainpäällikkö, Valtiotieteellinen tiedekunta
Hytönen Juhani, johtaja, Soveltavan kasvatustieteen laitos
Mauranen Anna, varadekaani, Humanistinen tiedekunta
Pyysiäinen Markku (vpj.), johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo
Rikkinen Jouko, professori, Biotieteellinen tiedekunta
Seppälä Tea, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Sermilä Paula, kehittämispäällikkö, Helsingin kaupungin opetusvirasto
Toivonen Kaisu, opetustoimenjohtaja, Espoon kaupunki
Winter Kaarina, koordinaattori (siht.), Soveltavan kasvatustieteen laitos
- Poissa** Handolin Heidi, filosofian ylioppilas, HAO ry
Kotila Heikki, varadekaani, Teologinen tiedekunta
Lindroos Kirsi, pääjohtaja, Opetushallitus
Nygård Margareta, ruots.kiel.linjanjohtaja, Helsingin kaupungin opetusvirasto
Pitkälä Aulis, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaan kaupunki
Virtanen Ville, kasvatustieteen ylioppilas, Condu ry
- 1. Avaus** Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi.
- 2. Esityslista** Hyväksyttiin esityslista.
- 3. Todettiin tiedossa olevat varajäsenet**
Kaisa Atosuo varajäsen opintoasiainkoordinaattori Helena Laurila
Juhani Hytönen varajäsen professori Jari Lavonen
Anna Mauranen varajäsen koordinaattori Marja K. Martikainen
Jouko Rikkinen varajäsen professori Kielo Haahtela
Tea Seppälä varajäsen koulutuspäällikkö Anu Väinölä
Paula Sermilä varajäsen koulutuspäällikkö Kristiina Holopainen
Kaisu Toivonen varajäsen apulaisopetuspäällikkö Elina Rönkkö

16.11.2007

Heimo Saarikko varajäsen rehtori Markku Pyysiäinen. Margareta Nygårdin varajäsen on opetuspäällikkö Niclas Grönholm.

4. Työskentelyteemat ja niiden priorisointi

Keskusteltiin neuvottelukunnan roolista ja keskeisistä opettajankoulutukseen liittyvistä kysymyksistä, joita olivat täydennyskoulutus, monikulttuurisuus ja Helsingin yliopiston strategiatyö. Täydennyskoulutukseen liittyvä keskustelu rakentui koulutuksen toteuttamismuotoihin liittyvistä kysymyksistä, koulutuksen sisällöllisistä teemoista ja rahoituksesta.

Täydennyskoulutuksen rakenne

Täydennyskoulutukselta toivottiin pitkäkestoista yhteistyötä. Mukana voisi olla soveltavan kasvatustieteen laitos, ainetiedekunnat ja koulutettava opettaja. Yhteistyö voisi olla muodoltaan esimerkiksi koulukohtaista projektityötä. Toivottiin koulujen verkostoutumista ja mahdollisuutta kehittymisen seuraamiseen. Katsottiin, että täydennyskoulutuksessa ei tule olla kyse vain yksittäisten kurssien tarjonnasta. Koulutus tulisi olla tavoitteellista ja tulisi varmistaa koulutuksen sisällön siirtyminen koulun toimintakulttuuriin. Koulutusta voisi tarjota portaalin kautta. Yliopistolla tulisi huomioida miten täydennyskoulutusyhteistyöhön ryhtyminen huomioidaan tiedekuntien ja ainelaitosten opetus- ja tutkimustyöaikatauluttamisessa.

Täydennyskoulutuksen sisältökysymyksiä ja opettajien motivointi koulutukseen

Täydennyskoulutuksessa pidettiin keskeisenä opettajien tietojen ja taitojen päivittämistä. Alue ja aihe, jossa koetaan tarvetta lisätä valmiuksia on kodin ja koulun välinen yhteistyö. Käytännön yhteistyössä tarvitaan hienovaraista keskustelutaitoa. Vanhemmat odottavat vuorovaikutusta. Haasteena on se, kuinka koulutuksessa tai täydennyskoulutuksessa konkretisoidaan yhteistyössä tarvittavat tiedot ja taidot. Kysyttiin, kuinka paljon kodin ja koulun yhteistyö ja oppilashuollollinen moniammatillinen yhteistyö on koulutuksessa mukana? Heräsi myös kysymys siitä miten koulussa huolehditaan kasvatuksesta. Muistutettiin, että on kyse soveltavasta kasvatustieteestä. Todettiin, että opettajankoulutuksessa yhteistyö on nivottu praktikumien aikana pidettäviin vanhempainiltoihin ja kenttäharjoitteluun. Tuotiin esille näkökulma, että koulussa vanhempainillat ovat aikansa eläneitä. Koulun ja vanhempien välisen

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttätymistieteellinen tiedekunta

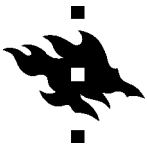
PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

16.11.2007

yhteistyön välineinä ovat nykyään sähköposti, netti (Vilma) ja arviointikeskustelut.

Opettajien taitojen päivitys on tärkeää. Eri ikäisillä opettajilla on kuitenkin erilaisia tarpeita. Koettiin, että nuorille opettajille tulisi tarjota mahdollisuus mentorointiin. Opettajana kehittymiseen liitettiin opettajien pätevytyminen esimerkiksi ulkomailla opiskelleille, tämän lisäksi aineenhallinta, jatko-opintomahdollisuus sekä teema- ja ainedidaktinen näkökulma. Huolena on miten säilytetään laadukas perusopetus? Kasvavana haasteena on tunnistaa milloin lapsi oppii ja pystyä tekemään tämä muutoinkin kuin kokeilla.

Täydennyskoulutukseen lähtevien opettajien sijaiskysymykset otettiin esille. Työvaativuuden arviontia ja palkkauksen korotusta ehdotettiin keinona motivoida opettajia sitoutumaan pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen.

Täydennyskoulutuksen rahoitus

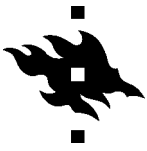
Täydennyskoulutuksen rahoituksessa nostettiin esille kilpailuttamisen näkökulma ja se, mitä vaihtoehtoja kilpailuttamisella olisi. Ehdotuksena oli, että haetaan erillisrahoitusta opetusministeriöltä. Yhteistyöhankkeessa kunnilla olisi oma kontribuutio. Ministeriö olisi rakenteellisen kehittämisen nimissä mukana. Ehdotettiin myös puitesopimuksen tyyppistä monivuotista sopimusta. Sopimus tarjonnasta tehtäisiin kunnan kanssa.

Tutkimuksellinen yhteistyö

Keskusteltiin tutkimuksen liittämistä mukaan täydennyskoulutukseen yhteisten intressien pohjalta. Keskusteltiin millaisia mahdollisuuksia tutkimuksen keinoin olisi selvittää mitä käytännössä luokassa tapahtuu, millaista kielellinen vuorovaikutus on ja miten käytänteet muuttuvat. Tutkimuksen käyttöä pohdittiin myös tuloksellisuuden seurantaan ja arjen tarpeiden selvittämiseen. Ehdotettiin Opetusalan tutkimusryhmän perustamista. Käytännön opetustyössä kaivataan työvälineitä tuloksellisuuden arviointiin.

Esimerkkeinä yhteistyössä toteutetuista täydennyskoulutus-hankkeista mainittiin

- Varhaiskasvatuksen projekti, soveltavan kasvatustieteen laitos ja pääkaupunkiseudun kunnat
- 300 fysiikan opettajan pätevyttämiskoulutus Matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa
- Mirja Saaren opettajantäydennyskoulutusryhmän hanke.

16.11.2007

- Palmenian aineenhallintahanke, jossa oli tarjolla didaktiikan ja aineenhallinnan tarjotin.

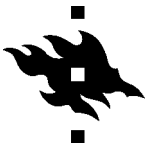
Monikulttuurisuus, erilaiset oppijat ja englanninkieliset opinnot

Tuotiin esille arvio, että vuonna 2025 pääkaupunkiseudulla on 25% peruskoululaisista maahanmuuttajataustaisia. Monikulttuurisuusopintojen modulien sivuaine ja täydennyskoulutuspaketin tarjoaminen on tärkeää. Todettiin, että tiedekunnat tulee ottaa mukaan ohjelman rakentamiseen. Monikulttuurisuusopintoihin kuuluvina teemoina nähtiin kieli, kulttuuri, tulkkipalvelut, suomi toisena kielenä, huoltajien kohtaaminen, oppilaan oppimisvaikeudet ja niiden tunnistaminen, ympäristökasvusteemat ja evoluutioteemat. Haasteellisena koettiin se miten erottaa oppimisvaikeudet esimerkiksi kielen oppimiseen ja omaksumiseen liittyvistä ongelmista ja erilaisuus, joka on kulttuurista johtuvaa toisenlaisuutta. Monikulttuurisuushaasteisiin voidaan vastata jo nyt käytössä olevalla valmistavalla opetuksella ja saamalla opettajiksi ”native”-opettajia, joilla on suomalaisen opetussuunnitelman ja koulujärjestelmän tuntemus.

Todettiin, että yliopistolla on tarkoitus käynnistää opettajan pedagogisten opintojen englanninkielinen ohjelma, jonka avulla perehdytään suomalaiseen koulujärjestelmään. Huomautettiin, että englanniksi järjestettävä koulutus on haasteellista, varsinkin jos englanti ei ole kenenkään äidinkieli. On tärkeää pohtia millaista on toimia monikielisenä ja mitä seuraa puolikielisyudesta tai mitä on kokonaisvaltainen kielitaidon hallinta.

Täydennyskoulutuksen työryhmä

Ehdotettiin, että pääkaupunkiseudun kunnat Espoo-Helsinki-Vantaa työstävät täydennyskoulutushanketta, jossa on mukana tiedekunnat ja ainelaitokset ja rahoitusmallina 3-kantasopimus. Ohjattiin täydennyskoulutuksen työryhmä työstämään asiaa. Helsingin opetusvirastoa työryhmässä ilmoitettiin edustavan Kristiina Holopainen. Helsingin yliopistossa hanketta koordinoi Palmenia.

16.11.2007

Helsingin yliopiston strategiayöskentely

Yliopiston toimintaa ohjaa strategia, joka konkretisoituu yliopiston toimenpideohjelmassa. Strategian päivittämiseen opettajankoulutuksen osalta tarvitaan opettajankoulutusta antavista tiedekunnista tietoa miten kausi on mennyt opettajankoulutuksen strategian 2003-2006 näkökulmasta. Tiedekuntien opintoasiaintoimikunnat valmistelevat tiedekuntakohtaista koontia ja saattavat tiedon seuraavan strategian valmisteluun. Tiedekuntien tulee jättää raporttinsa 21.1.2008 mennessä.

Mitä seuraavaan strategiaan halutaan opettajankoulutuksen osalta? Ehdotettiin, että kerätään opettajankoulutusta antavista tiedekunnista palautetta ja pyydetään niitä refleктоimaan asioita, joita halutaan nostaa esille uudessa strategiassa.

Ehdotettiin, että Käyttäytymistieteellinen tiedekunta, aineenopettajankoulutuksen yhteistyöryhmä ja soveltavan kasvatustieteen laitos yhteistyössä toimittaa tiedekunnille ja neuvottelukunnan jäsenille kommentoivaksi asiakirjat ja koordinoi palautteen keräämisen.

Opettajankoulutus 2020 raportin pohjalta nostettiin esille kohtia, jotka ovat keskeisessä asemassa. Näitä ovat pedagogiset opinnot, monikulttuurisuuskysymykset ja erilaiset oppijat sekä täydennyskoulutusasiat. Esitettiin, että soveltavan kasvatustieteen laitos kutsuu koolle ryhmän miettimään mitä näistä teemoista esitetään rakenteellisen kehittämisen hankepakettiin. Yhteyshenkilönä toimii Jussi Karvinen tai Hannele Niemi.

5. Opettajankoulutuksen foorumit

Ehdotettiin, että opettajankoulutuksen neuvottelukunnan foorumit suuntautuisivat käsittelemään arjen ja teorian vuorovaikutusta. Esitettiin, että foorumit toteutettaisiin yhteistyössä kuntien kanssa niin, että tietoisuus koulun ja opetustyön arjesta ja uudistamisesta lisääntyisi. Yliopisto ottaisi arjesta nostettuun aiheeseen tutkimuksellinen kannanoton. Ehdotettiin, että ensimmäinen foorumi työstetään yhteistyössä Espoon sivistystoimen kanssa.

6. Työryhmien kuulumiset

Aineenopettajankoulutuksen työryhmä järjestäytyi ensimmäiseen kokoukseen 5.11.2007 puheenjohtaja Markku Pyysiäisen johdolla. Ryhmässä käytiin kanta-aottava keskustelu Opettajankoulutus 2020

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttäytymistieteellinen tiedekunta

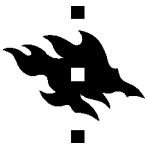
PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

16.11.2007

raportin pohjalta. Tämän lisäksi käsiteltiin aikuisopetukseen suuntautuvien pedagogisten opintojen muistiot 18.10.2006 ja Helsingin yliopiston strategiatyöskentelyä. Kokousmuistio on luettavissa opettajankoulutuksen neuvottelukunnan sähköisillä sivuilla.

Kenttäkouluverkoston tukiryhmä järjestäytyi ensimmäiseen kokoukseen 12.11.2007 puheenjohtaja Jari Salmisen johdolla. Kokouksessa esiteltiin kenttäkouluverkoston toimintaa edellisen kolmivuotiskauden 2004 – 2006 aikana. Keskusteltiin praktikumiopintojen asemasta luokanopettajankoulutuksessa ja aineenopettajankoulutuksessa. Tukiryhmän osallistuminen yliopiston strategiatyöskentelyyn nähtiin tärkeäksi. Kokouksen muistio on luettavissa opettajankoulutuksen neuvottelukunnan sähköisillä sivuilla.

Ruotsinkielisen aineenopettajankoulutuksen yhteistyöryhmän tilanteesta tiedotetaan myöhemmin.

6.1 Muut asiat

Hannele Niemi kertoi, että 31.3 – 1.4.2008 pidettävässä seminaarissa kuullaan tiedekuntien opintoasiainoimikuntien antamaa palautetta yliopiston edellisen kauden strategiasta.

Seuraava opettajankoulutuksen neuvottelukunnan kokous pidetään 14.3.2008 kello 13.00 -15.00.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen kello 11.05.

Kaarina Winter
sihteeri

JAKELU

Niemi Hannele, vararehtori, Helsingin yliopisto
Saarikko Heimo, professori (pj.), Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta
Atosuo Kaisa, suunnittelupäällikkö, Käyttäytymistieteellinen tiedekunta
Handolin Heidi, filosofian ylioppilas, HAO ry
Hakkola Tuula, opintoasiainpäällikkö, Valtiotieteellinen tiedekunta
Hytönen Juhani, johtaja, Soveltavan kasvatustieteen laitos

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttäytymistieteellinen tiedekunta

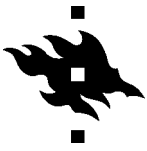
PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>

16.11.2007

Kotila Heikki, varadekaani, Teologinen tiedekunta
Lindroos Kirsi, pääjohtaja, Opetushallitus
Mauranen Anna, varadekaani, Humanistinen tiedekunta
Nygård Margareta, ruots.kiel.linjanjohtaja, Helsingin kaupungin opetusvirasto
Pitkälä Aulis, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaan kaupunki
Pyysiäinen Markku, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo
Rikkinen Jouko, professori, Biotieteellinen tiedekunta
Seppälä Tea, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Sermilä Paula, kehittämispäällikkö, Helsingin kaupungin opetusvirasto
Toivonen Kaisu, opetustoimenjohtaja, Espoon kaupunki
Virtanen Ville, kasvatustieteen ylioppilas, Condu ry
Väinölä Anu, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Westerholm John, johtaja, Maantieteen laitos
Winter Kaarina, koordinaattori (siht.), Soveltavan kasvatustieteen laitos
Maj-Lis Pietarinen, vararehtorin sihteeri, Helsingin yliopisto
Hannele Marttiini, pääjohtajan sihteeri, Opetushallitus
Marita Lybeck, apulaiskaupunginjohtajan sihteeri, Vantaan kaupunki
Soile Kaurala, johdon sihteeri, Espoon kaupunki
Heli Kyröläinen, johdon sihteeri, Helsingin kaupungin opetusvirasto

Soveltavan kasvatustieteen laitos
Käyttätymistieteellinen tiedekunta

PL 9 (Siltavuorenpenger 20 R), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911, faksi (09) 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/>

Institutionen för tillämpad pedagogik
Beteendevetenskapliga fakulteten

PB 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 1911, fax +358 9 191 26911, <http://www.helsinki.fi/sokla/svenska/index.htm>

Department of Applied Sciences of Education
Faculty of Behavioural Sciences

P.O. Box 9 (Siltavuorenpenger 20 R), FI-00014 University of Helsinki
Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 29611, <http://www.helsinki.fi/sokla/english/index.htm>